

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

463
2503 2018

128 12 04 2018

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, inițiată de domnul deputat PSD Cătălin Marian Rădulescu (**Bp. 645/2017**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, cu *modificările și completările ulterioare*, propunându-se:

- introducerea ca alternativă pentru îndeplinirea condițiilor de pensie pentru limită de vârstă și a stagiului minim în specialitate în locul stagiului minim de cotizare;

- acordarea posibilității persoanelor care nu îndeplinesc condițiile necesare pentru pensionarea pentru limită de vârstă de a beneficia de pensie pentru limită de vârstă calculată proporțional cu stagiul de cotizare raportat la stagiul minim de cotizare sau în specialitate, după caz;

- includerea persoanelor, care au locuit cel puțin 30 de ani în zonele de poluare petrochimică sau poluare remanentă din cauza extracției și prelucrării minereurilor neferoase cu conținut de cupru, plumb, sulf, cadmiu, arseniu, zinc, mangan, fluor, clor, a pulberilor metalice și/sau de cocs metalurgic, precum și a emisiilor de amoniac și derivate din zona Pitești, respectiv 8 km în jurul acestuia, în categoria persoanelor care beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare cu 2 ani fără penalizare.

II. Observații

1. Sistemul public de pensii, reglementat de *Legea nr. 263/2010*, trebuie să asigure, nu doar un venit minim de subzistență, ci trebuie să asigure menținerea unui standard de viață după retragerea din activitate, condiție care nu se poate realiza în situația creșterii nejustificate a numărului de pensionari prin acordarea pensiei celor care au un stagiul de cotizare mai mic decât stagiul minim de cotizare.

Sistemul public de pensii se organizează și funcționează având ca principiu de bază *principiul contributivității*, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public, și *principiul egalității*, statuat prin lege, prin care se asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu între persoane aflate în aceeași situație juridică în ceea ce privește drepturile și obligațiile ce decurg din aceste calități, dar, în orice sistem de asigurare socială se stabilesc condiții minime care trebuie îndeplinite pentru a accede la prestațiile prevăzute a fi acordate la intervenirea riscurilor asigurate.

2. Începând cu data de 1 ianuarie 2011, sistemul public de pensii este reglementat de *Legea nr. 263/2010*, asigurându-se, astfel, armonizarea sistemului public de pensii național cu practica europeană și cu recomandările Uniunii Europene în domeniul pensiilor publice.

În conformitate cu acest act normativ, accesul la orice categorie de pensie prevăzută de lege este condiționat, în principal, de realizarea unui stagiul de cotizare. Potrivit art. 52 din lege, pensia pentru limită de vârstă se cuvine persoanelor care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare prevăzute de lege, elemente determinante în funcție de data nașterii a solicitantului dreptului la pensie.

În domeniul pensiilor, în statele membre ale Uniunii Europene documentele comunitare subliniază faptul că, în contextul unei societăți cu o populație îmbătrânită, va fi din ce în ce mai greu să se asigure sustenabilitatea financiară a sistemelor de pensii, astfel că accesul la pensie este condiționat de realizarea unui stagiul de cotizare (Ungaria – stagiul minim de 20 de ani la pensia pentru limită de vârstă; Marea Britanie – 10 ani; Franța – are 35 de regimuri de pensionare obligatorie, fiecare având o durată minimă de asigurare; Italia – stagiul minim de 20 de ani la pensia pentru limită de vârstă; Spania – perioada minimă de cotizare de 15 ani; Germania –

perioada minimă de asigurare de 5, 15, 35 ori 45 de ani, în funcție de tipul pensiei; Irlanda – perioada minimă de cotizare de 10 ani pentru pensia de stat de tip contributiv etc.).

Atenția manifestată față de pensionari și efortul financiar necesar susținerii măsurilor menite să asigure pensii decente în sistemul public de pensii a ținut permanent seama de faptul că pensionarii sunt considerați o categorie vulnerabilă de populație. De aici, marea provocare adusă autorităților cu putere de decizie, care trebuie să hotărască „*cine și în ce condiții contribuie la sistemul de pensii*” și „*cine și în ce condiții beneficiază de sistemul de pensii*” în contextul general al problemelor cu caracter social.

În contextul economic și social complex ce caracterizează această perioadă, în această ecuație dificilă intervin și problemele demografice ale îmbătrânirii populației, ale șomajului ridicat și ale migrației forței de muncă (în special, a populației tinere cu nivel de pregătire ridicat), care tind să diminueze veniturile bugetare și care creează, astfel, o presiune imensă asupra sistemelor de pensii.

În plus, eforturile realizării unor politici coerente și eficiente în domeniul bugetar trebuie să ia în considerare și efortul financiar necesar transferului unei cote de contribuții de la bugetul asigurărilor sociale de stat la fondurile de pensii administrate privat.

3. În conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, acordarea pensiei anticipate și pensiei anticipate parțiale, înainte de împlinirea vârstei standard de pensionare, deci înainte de producerea riscului de bătrânețe pentru asigurați, constituie o facilitate pe care sistemul public de pensii o oferă participanților săi care doresc să se retragă mai devreme de pe piața muncii, ca opțiune personală.

Prin derogare de la regula generală, care prevede aplicarea unor procente de penalizare în cazul pensionării anticipate parțiale, în cuprinsul *Legii nr. 263/2010* există prevederi în temeiul cărora se acordă dreptul la reducerea vârstei standard de pensionare cu 2 ani, fără nicio penalizare.

Art. 65 alin. (5) din lege, așa cum a fost modificat prin *Legea nr. 142/2016*¹ și *Legea nr. 144/2017*², reglementează condițiile de pensionare pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei de pensionare în cazul persoanelor care au locuit cel puțin 30 de ani în zonele afectate de poluarea remanentă din cauza extracției și prelucrării minereurilor neferoase cu conținut de cupru, plumb, sulf, cadmiu, arseniu, zinc, mangan, fluor, clor, a

¹ pentru modificarea *Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*

² pentru modificarea alin. (5) al art. 65 din *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*

pulberilor metalice și/sau de cocs metalurgic, precum și a emisiilor de amoniac și derivate, respectiv Baia Mare, Copșa Mică, Zlatna, Târgu Mureș, Slatina, Turnu Măgurele și Râmnicu Vâlcea pe o rază de 8 km în jurul acestor localități. Dispozițiile inițiale ale acestui articol făceau referire doar la zonele Baia Mare, Copșa Mică și Zlatna, iar *Legea nr.142/2016* și *Legea nr.144/2017* au fost inițiative legislative parlamentare.

Extinderea sferei beneficiarilor art. 65 alin. (5) din *Legea nr.263/2010* și asupra locuitorilor din orașul Pitești și a localităților pe o rază de 8 km în jurul acestuia ar reprezenta o situație în avantajul unei categorii de populație, ce presupune efectuarea de cheltuieli suplimentare suportate din bugetul asigurărilor sociale de stat, fapt care ar produce un dezechilibru între veniturile și cheltuielile sistemului public de pensii.

Stabilirea obiectivă a unei legături de cauzalitate între condițiile de mediu și modificarea stării de sănătate a unei populații rezidente într-un areal se poate face doar pe baza unei cercetări științifice.

Cel mai la îndemână și constructiv ar fi luarea de măsuri tehnice, organizatorice și administrative de scădere a poluării la un nivel care să nu aibă repercusiuni asupra stării de sănătate a populației și nu compensarea prin măsuri cu caracter social, care nu vor influența modificarea stării de sănătate a locuitorilor din zonele afectate.

Totodată, considerăm că promovarea acestei soluții legislative ar genera discrepanțe față de persoanele aflate în această situație pensionate anterior intrării în vigoare și cele ce ar urma să beneficieze de această modificare și ar institui un tratament discriminatoriu.

4. Nu în ultimul rând, precizăm că aplicarea măsurilor propuse ar determina majorări ale cheltuielilor bugetului de asigurări sociale de stat, iar, în acest sens, era necesar să fie avute în vedere dispozițiile art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, potrivit căreia „*Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”, precum și cele ale art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, care prevăd că:

„(1) În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsuri/politici a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile prevăzute de *Legea nr. 69/2010*. În această fișă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat, care trebuie să aibă în vedere:

- a) schimbările anticipate în veniturile și cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani;
- b) estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor;
- c) măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului